

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1673/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 61/D. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.37.733/2024/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (Dr. Réti László ügyvéd) útján a Kúria Kfv.IV.37.733/2024/7. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.367/2023/12. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 105.K.702.744/2022/26. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény XIII. cikkét, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint 28. cikkét.
- [2] Az indítványozó kérte továbbá a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) – 2025. január 1-ig hatályos – 61/D. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján. Az indítványozó szerint a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény XIII. cikkét sérti.
- [3] 2. Az indítványozó az ügy előzményeként a következőket adta elő. Az indítványozót a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló 1222/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: REMIT) 8. cikk (1)–(4) bekezdése alapján jelentéstételi kötelezettség terheli a nagykereskedelmi

energiapiacokon megvalósuló ügyleteire vonatkozóan az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: ACER) felé.

- [4] 2.1. A Get. 61/F. § (1) bekezdés *g)* pontja alapján a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, az alapügy alperese (a továbbiakban: MEKH, illetve alperes) ellenőrzi a REMIT szerinti jelentéstételi kötelezettség teljesítését. Az alperes ez alapján ellenőrzési eljárást indított az indítványozó ellen, és a 2022. március 8. napján kelt EMFO/18-2/2022. számú végzésében felhívta az indítványozót, hogy jelölje meg a 2019. október 1. és 2022. február 28. között létrejött ügyleteket, továbbá azokra mind a szabványosított szerződés, mind pedig a nem szabványosított szerződés vonatkozásában szolgáltatson adatokat. Mivel az alperes szerint az indítványozó nem a jogszabályban meghatározott formában nyújtotta be a nyilatkozatát, ezért újabb végzésében ismételten nyilatkozattételre hívta fel. Az indítványozó ekkor úgy nyilatkozott, hogy 2016. május 25-én szerződést kötött a REMIT szerinti ügyletjelentési kötelezettség teljesítésére egy gazdasági társasággal, valamint nyilatkozott a jelentéstételi kötelezettsége teljesítéséről.
- [5] A MEKH az indítványozó nyilatkozata alapján 91 ügylet tekintetében állapította meg a jelentés határidejének elmulasztását. H2367/2022. számú határozatával a REMIT 8. cikk (1)–(4) bekezdésében foglalt jelentéstételi kötelezettség jelentési határidejének be nem tartásáért 91 egyedi jogsértést állapított meg az indítványozó terhére és ezért összesen 91 000 000 forint bírság megfizetésére kötelezte az indítványozót. A jogkövetkezményt a Get. végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Get. Vhr.), a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény és a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankciótv.) rendelkezései alapján állapította meg.
- [6] 2.2. Az indítványozó keresettel támadta az alperesi határozatot, amelyet az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 105.K.702.744/2022/26. számú ítéletével elutasított. Az első fokon eljáró bíróság megállapította, hogy az alperes által kiadott felhívás az indítványozó szerint sem volt jogszabálysértő, kifogása az eljárás egyszerűsítésére vonatkozott. A Get. 61/D. § (1) bekezdés *a)* alapján a Get. Vhr.-ben meghatározott bírság kiszabására csak a jogkövetkezményekre való utalás mellett jogosult. Ugyanakkor a Get. 61/D. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján felszólítás nélkül alkalmazandó a bírság, ha az előírásoknak megfelelés utólag nem biztosítható. A jelentéstételi kötelezettségnek nincs végső határideje, célja a piaci visszaélések és piaci manipuláció megakadályozása, végső soron az, hogy az energia felhasználói ne szenvedjenek hátrányt a tisztességtelen piaci folyamatok következtében. Mindezek

miatt a Get. 61/D. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján kibocsátott ügyindító végzés nem kellett, hogy tartalmazza a jogkövetkezményekre való felhívást, vagy a határidőben történő teljesítésre utalást. Az egyenlő bánásmód megsértésével és az aránytalan jogkövetkezmény alkalmazásával összefüggésben a bíróság rámutatott arra, hogy annak kiszabására a Szankciótv. és a Get Vhr. együttes alkalmazásával került sor. Megállapította azt is, hogy az alperes határozata tartalmazza a mérlegelés szempontjait és okszerűsége a határozatból kitűnik, helyesen vette figyelembe a kizárólag az indítványozó magatartásának felróhatóságát, amelynek szempontjából a jelentés címzettjeinek felelőssége irreleváns. Nem jogszabálysértő az elsőfokú bíróság szerint az sem, hogy az alperes évekkel később állapított meg jogsértést és szabott ki bírságot, mert ugyan a jogsértés feltárása korábban már megtörtént, a szankcionálhatóságra nyitva álló ötéves időintervallumon belül az alperes jogszerűen szabhatta ki a jogkövetkezményt. Az ötéves időkeret a jelentéstételre kötelezett oldalán fennálló kockázat a bíróság szerint.

- [7] Az indítványozó jogorvoslattal élt az elsőfokú bíróság ítéletével szemben. A Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.367/2023/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az indítványozó a perindítási határidő letelte után új megtámadási irányt kívánt szabni a közigazgatási perben, amely a keresetkiterjesztés tilalmába ütközik: az indítványozó ugyanis fellebbezésében elévülésre hivatkozott a szankció kiszabásával kapcsolatban, amelyet az elsőfokú eljárásban elmulasztott érvényesíteni. A bírságkiszabás elévülése nem semmisségi ok, ezért arra a Kp. 85. § (3) bekezdés *a)* pontja szerinti hivatalbóliság nem alkalmazható. Megállapította azt is, hogy a Get. 61/D. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontját illetően az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikkének megfelelő, alaptörvény-konform értelmezést adott.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, ami alapján eljárva a Kúria Kfv.IV.37.733/2024/7. számú ítéletével a jogerős döntést hatályában fenntartotta. A bírságkiszabás elévülésével kapcsolatban megállapította a Kúria, hogy az indítványozó ezen jogsérelmi hivatkozása olyan új megtámadási irányt jelent, amely nem volt tárgya a keresetnek, erről az elsőfokú bíróság érdemi döntést nem hozhatott: a Szankciótv. 5. § (1) bekezdésére történt hivatkozás a fellebbezésben új jogalaprak minősült, aminek érdemi elbírálását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 43. és 100. §-a nem teszi lehetővé. A másodfokú bíróság azt is helyesen állapította meg a Kúria szerint, hogy az elévülési kifogás elkésett. „A keresetben nem hivatkozott jogszabálysértést utóbb előterjeszteni nem lehet, a keresetben elő nem terjesztett jogszabálysértések a

felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatók, az ugyanis a Kp. 43. § (1) bekezdésében szereplő tiltott keresetváltoztatásba ütközne. (Kúria Kfv.V.37.095/2023/4.)”.

- [9] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában kérte a Kúria, az Ítélőtábla és a Törvényszék fent ismertetett döntéseinek, valamint a Get. 61/D. §-ának megsemmisítését. A támadott bírósági döntések az Alaptörvény XIII. cikkét, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését sértik az indítványozó szerint, a Get. 61/D. §-a az Alaptörvény XIII. cikkét.
- [10] 3.1. Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a szankció elévülését, és ennek ellenére került sor a bírság kiszabására. Az indítványozó szerint a bíróságok nem vették figyelembe azt, hogy az indítványozó számos esetben hivatkozott időmúlásra, másrészt az eljáró bíróságoknak észlelniük kellett volna, hogy az elévülés bekövetkezett. Az elévülés miatt a hatóság nem szabhatott volna ki bírságot az indítványozóra, ez sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését.
- [11] A bíróságok nem orvosolták az alperes által elkövetett szabálytalanságot, ami a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét idézte elő. A tulajdonhoz való jogát sérti az, hogy az alperes aránytalanul súlyosabb bírsággal sújtotta, a kiszabott bírság nem áll összhangban a cselekménye társadalomra veszélyességével az indítványozó szerint. Úgy véli ugyanis, hogy a bejelentési kötelezettség mindkét felet (vagyis az indítványozót és a MEKH-t is) terheli.
- [12] Mivel a támadott ítéletek hatályában fenntartották az alperes által megállapított bírság mértékét és nem vették figyelembe azt, hogy a bírság mértékének a cselekmény társadalmi veszélyességével arányban kell állnia, megsértették a tulajdonhoz való alapjogát. Álláspontja szerint a bírságkiszabás céljának közérdekűsége abban áll, hogy a hatóságok a gáztranzakcióról értesüljenek, ehhez mértén aránytalan a kiszabott bírság összege. Ezzel összefüggésben rámutatott arra, hogy egy másik gázszolgáltató esetében a kiszabott bírságok mértéke kedvezőbb volt.
- [13] Az indítványozó megítélése szerint a Get. 61/D. § sérti a tulajdonhoz való jogot, mivel aránytalanul szigorú szabályokat állapít meg a gázkereskedelmi piacon úgy, hogy a mulasztásokat ügyletenként rendeli szankcionálni és minden egyes mulasztásra legalább bírságminimum kiszabását rendeli, nem engedve teret a hatóság mérlegelésének. A legalacsonyabb bírság mértéke is aránytalanul magasnak tekinthető, tekintettel a gázpiacon szokásos magas tranzakciók volumenére.

- [14] 3.2. Az indítvány benyújtását követően az energiaügyi miniszter *amicus curiae*-t terjesztett elő. Ebben kifejtette, hogy a jelentéstételi kötelezettség – ellentétben az indítványozó megközelítésével – ügyletekhez kötődik, ezzel összhangban a szankciók is ügyletenként kerülnek kiszabásra. Rámutatott arra is, hogy az indítványban található összehasonlítások azért nem lehetnek relevánsak, mert a REMIT végrehajtása nem egységes, tagállamonként eltérően történik.
- [15] A Get. 61/D. § két eljárástípust határoz meg: a nagykereskedelmi piacfelügyeleti eljárást és a REMIT 8. cikk (1)–(4) bekezdése szerinti jelentéstételi kötelezettség teljesítését vizsgáló ellenőrzési eljárást. A bírságösszeg, amelyet a Get. Vhr. szabályoz, eljárásonként eltérő bírságminimumot és bírságmaximumot határoz meg: a MEKH ezen keretek között mérlegelés alapján határozza meg a bírság mértékét.
- [16] 3.3. Az indítványozó a Get. 2025. január 1. előtt hatályban volt, az indítványozó ügyében alkalmazott 61/D. §-t támadta. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata szerint hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés alkotmányosságának vizsgálatát kizárólag akkor végzi el, ha annak alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés. A konkrét normakontroll eseteiben, az Abtv. 25. §-ában foglalt bírói kezdeményezés, valamint a 26. § és 27. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján – mivel ilyenkor alkalmazási tilalom kimondása merülhet fel – az Alkotmánybíróság a már nem hatályos rendelkezés alkotmányellenességét is vizsgálja. Tekintettel arra, hogy a jelen beadvány az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárás kezdeményezésére irányult, az Alkotmánybíróság az alapügyben alkalmazott, hatályban már nem lévő jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel folytatta le a vizsgálatot.
- [17] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [18] 4.1. Az indítvánnyal támadott felülvizsgálati ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2025. április 8-án vette kézhez, az alkotmányjogi panaszt 2025. június 6-án, határidőben nyújtotta be az elsőfokú bíróságon. Az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek kimerítése után terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [19] 4.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban

alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [20] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [21] Az indítványozó a sérelmezett ítéletekkel zárult ügyben felperes volt, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [22] 4.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt egyes követelményeknek.
- [23] Az indítvány pontosan megjelölte a támadott jogszabályi rendelkezést és bírósági döntéseket, valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit.
- [24] Az indítvány Alaptörvényben biztosított jog sérelme körében megjelölte az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, továbbá XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [25] Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított indítvány kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria a Get. 61/D. § (1)–(2) bekezdését alkalmazta döntésében, így az indítvány elbírálása erre tekintettel lehetséges.
- [26] A határozott kérelem követelménye magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vö. : Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadály” {lásd legutóbb: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pont szerinti követelményeknek, ugyanis az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése kapcsán az indítványozó tartalmilag nem a Get. 61/D. §-át, hanem az abban hivatkozott Get. Vhr.-ben szabályozott bírságösszegekre vonatkozó szabályozást kifogásolta. Az

indítványozó tehát nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy az indítvánnyal támadott Get. 61/D. §-a miért eredményezi a tulajdonhoz való jog sérelmét.

- [28] Ezért az Alkotmánybíróság a továbbiakban az Abtv. 27. §-ára alapított indítványi kérelmeket vizsgálta.
- [29] 5. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [30] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelme kapcsán az indítványozó a bíróságok mérlegelését, annak megalapozatlan voltát kifogásolta. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét illetően arra hivatkozott, hogy az indítványozó időmúlásra tett hivatkozását tévesen nem elévülésre vonatkozó kifogásnak értelmezte a hatóság, illetve a másodfokú bíróság és a Kúria tévesen értelmezték a kereset tiltott kiterjesztésének a fellebbezésében az elévülésre alapozott kérelmét. Mindezek miatt jogsértő a vele szemben kiszabott bírság.
- [31] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján azt állapította meg, hogy az indítvány valójában a támadott bírósági döntés felülbírálatára irányul, az indítványozó azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogellenesnek tartja az ügyében hozott döntéseket. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban előadott érveket. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése – az eljárási jogi szabályokban foglaltak szerint – a jogalkalmazó feladata. A bíróságok döntése szükségszerűen érinti a peres felek perbe vitt jogait és jogos érdekét. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {lásd: 3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [32] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban kifejtettek kapcsán emlékeztet arra, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. A bírói döntés elleni

alkotmányjogi panasz nem a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott jogsérelmek orvoslásának eszköze. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adnak alapot alkotmányjogi panaszra {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [33] A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a hatósági és a bírói döntésekkel szemben – többek között – azt az elvárást tartalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegére vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelenő érvek mennyiben megalapozottak, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd: 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}. A konkrét ügyben az indítvánnyal támadott jogerős döntés részletes érvelést és indokolást tartalmaz a keresetben felvetett kérdések vizsgálatának eredményéről.
- [34] Az Alkotmánybíróság erre tekintettel megismétli azon korábbi megállapítását, hogy a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [35] 6. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, 27. § (1) bekezdésére, 29. §-ára, valamint 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjára – megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, amely alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért azt az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. február 11.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró